

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

DE SAMLEDE KVINDEFØRENINGER.

Nr. 51.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 18. December 1892.

V. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Kærlighed og Matematik.

Naar Mændene paa egen Haand har paataget sig Ansaret for Samfundets Ordning, givet os Lov og foreskrevet Kvinderne deres Plads ved Vuggen i Barnekamret, fritagne for alt socialt Ansvar, saa er det noget, som vi Kvinder i lange Tider taalmodigt har maattet finde os i; men det er dog for galt, naar Mændene griber saaledes ind i Kvindens personlige Liv, at de i den offentlige Mening vil fastslaa, at Kvinden ved at modtage videnskabelig Uddannelse mister Evnen til personlig Hengivelse i Kærlighedsforholdet.

Det er ligefrem oprørende! — Dog — en saadan Opfattelse kan man læse i „Tidens Strøm“ (9. December) for Alvor fremsat af Jakob Marstrand, og da vi ikke tvivler om, at Forfatteren har mange Meningsfæller, tør vi ikke lade Artiklen være uimodsagt.

I en Anmeldelse af „Sonja Kovalevsky“ fremsætter J. M. sine personlige Meninger, støttet paa Udtalelser af Fru Anna Charlotte Leffler om den matematiske Professor Sonja Kovalevsky, om denne kvindelige Vildfarelse, at udvikle sine intellektuelle Evner.

Fru A. Charl. Leffler siger nemlig om Sonja Kovalevsky: „Det er mig en Glæde at kunne citere en meget forstaaende Udtalelse af Herman Bang om „Kampen for Lykken“: „Jeg tilstaar, jeg elsker dette mærkelige Skuespil, der med matematisk Stringens beviser Kærlighedens Almægtighed, at den, kun den, er dette Livs eneste og alt, at kun den giver Vækst eller lader visne. Kun i den kan man udvikles og blive stærk, kun ved den kan man endogsaa opnaa at gøre sin Pligt.“ Bedre,“ siger Fru Anna Leffler, „kan man ikke formulere disse

Dramaers Indhold, som var Sonja Kovalevskys eneste Livsbekendelse.“

Til yderligere Støtte for sin Opfattelse af den Nødvendighed, at Kvinden maa dræbe det hjertelige i sit Væsen, hvis hun vil løse en intellektuel Opgave i Samfundet, citerer Jakob Marstrand videre om Sonja K.: „hun talte om, hvor utilfreds hun var med sit Liv og sine sterile videnskabelige Sejre, om hvor gerne hun vilde bytte al den Berømmelse, hun havde vundet, alle Intelligensens Sejre mod en almindelig Kvindes Lod, som blot havde en lille Kreds om sig, som elskede hende, og for hvilken hun var den første“, og videre: „Hun blev forelsket i en Russer og hun sønderledes aandeligt af denne Kamp mellem sin Naturs dybeste Krav, det at fuldbyrde en intellektuel Opgave og det at hengive sig helt til den nye, mægtige Liden-skab, som bekæmpede hende. Det er denne Konflikt, som til en vis Grad maa dræbe alle Kvinder, som hengiver sig til en intellektuel produktiv Virksomhed, og det er maaske den stærkeste Indvending, som kan gøres, mod at udvikle disse Anlæg hos Kvinderne, at det sætter hende ud af Stand til helt at gaa op i et Kærlighedsforhold.“ Selv føjer Jakob Marstrand til: „Det er Kvindesagens Tragedie i vore Dage — Heltinden sønderslides i sit Indre i Kampen for Lykken, og Kvinden i hende vansmægter, medens Matematikeren triumferer.“

Men mærker Hr. Jacob Marstrand da ikke, at ved at dømme Kvindenaturen saaledes, dømmer han ogsaa Mændene og viser en grundfalsk Opfattelse af Kærlighedsforholdet imellem Mand og Kvinde? Thi hører der nemlig ikke to til dette Forhold? bestaar Kærlighedslykken i, at kun Kvinden giver sig hen i Hjertets umiddelbare Hengivelse, hvorimod Manden har Glæden i sit sociale Arbejde, og Elskovsfølelsen for

ham kun er en Biting. Eller vil Hr. Marstrand hævde, at Kvinden som Menneske staar lavere end Manden? Passer det kun paa Kvinden: „Deres Væsens dybeste Trang er at være noget for andre, kræve sin Tilfredsstillelse, det rent abstrakte er dem derfor ikke nok“. Er det rent abstrakte da nok for Mænd?

Nej — det er det fælles menneskelige for baade Mand og Kvinde; dersom Mænd tror, at de har mindre Trang til Kærlighed eller til at være noget for andre. Dersom de tror, at for dem er Kærlighedsforholdet kun en Biting i Livet, som ikke behøver at tage alle deres Sjæls- og Følelsesevner i Besiddelse, saa lyver de for sig selv eller ogsaa lider de af en sjælelig og legemlig Decodence.

Sandheden er, at hverken Mand eller Kvinde kan finde Lykken uden i en gensidig og hel Forstaaelse og Hengivelse.

Herman Bangs Ord er hverken særlig kvindelige eller særlig mandlige, det er fuldt ud det ægte menneskelige, der taler, naar han siger: „Kærligheden er almægtig, den, kun den, giver Vækst og lader visne. Kun i den kan man udvikles og blive stærk, kun i den kan man endogsaa opnaa at gøre sin Pligt“.

Det var derfor sikkert ikke Sonja Kovalevskys matematiske Udvikling, der gjorde hende ulykkelig, og hendes dybe Suk efter Kærlighedens Lykke viste jo netop, at Evnen til at elske var ikke dræbt i hende, tvertimod, hun saa jo Kærlighedsforholdet mellem Mand og Kvinde som den højeste Lykke.

Mon vi ikke kom Sandheden nærmere ved at formode, at hun ikke i den, hun elskede, fandt en Hertug Cajanello, der vilde tillade hende at være tro mod sig selv.

Thi er det ikke meget vanskeligt i vore Dage for en fremragende Kvinde med saa klar en Aand og saa varmt et Hjerte som S. K.